

Ondersteuningsplan

Basisschool De meent
2016-2020

Voor u ligt het ondersteuningsplan 2016-2020. Dit is het kader, waarop jaarlijks de acties worden gepland en waarin uiteindelijk binnen een jaarplanning de uitvoering van de basisondersteuning, extra ondersteuning en bewaking van de kwaliteit van het onderwijs wordt beschreven.

Inhoudsopgave:

1. Inleiding

2. Niveaus van ondersteuning

3. Handelingsgericht werken

3.1 handelingsgericht werken in de groep

- 3.1.1 **Systematisch en actueel de vorderingen en ontwikkeling van leerlingen volgen (niveau 1-2 = basisondersteuning)**
- 3.1.2 **leerlingen signaleren die extra aandacht nodig hebben (niveau 2 = basisondersteuning)**
- 3.1.3 **De onderwijsbehoeften van leerlingen benoemen (niveau 1-2 = basisondersteuning)**
- 3.1.4 **Het onderwijs afstemmen op verschillen in onderwijsbehoeften tussen leerlingen (niveau 1-2 = basisondersteuning)**
- 3.1.5 **Doelgericht het groepsplan opstellen (niveau 1-2 = basisondersteuning)**
- 3.1.6 **Het groepsplan uitvoeren (niveau 1-2 = basisondersteuning)**
- 3.1.7 **Het groepsplan evalueren (niveau 1-2 = basisondersteuning)**
- 3.1.8 **Leerlingenbesprekingen (niveau 1-2 = basisondersteuning)**
- 3.1.9 **Leerlingbespreking in het SOT (niveau 3-4 extra ondersteuning)**
- 3.1.10 **Diagnostiek en behandeling door externe hulpverlening in goede afstemming met school en ouders (niveau 3-4 = extra ondersteuning)**
- 3.1.11 **Verwijzing naar SBO / (V)SO**

4. Procedure m.b.t. de ondersteuning

5. Wat verwachten wij van de school ten aanzien van de ondersteuning?

- 5.1 **Leerlijnen en leerlingvolgsysteem**
- 5.2 **Transparante onderwijszorg**
- 5.3 **Professionalisering**

6. Planning

6.1 Jaarplanning

7. Werken met groepsplannen op BS de Meent

- 7.1 ***Groepsplanperiodes***
- 7.2 ***Groepsplannen***
  - 7.2.1 **Didactisch groepsplan**
- 7.3 ***Analyse leerresultaten voorafgaand aan de groepsbespreking***
- 7.4 ***Uitvoering van de groepsbespreking***
- 7.5 ***Follow-up groepsbespreking***

8. Evaluatie

1. Inleiding

Gelukkig mogen wij les geven aan verschillende leerlingen. Al deze leerlingen hebben hun unieke persoonlijkheid en hun eigen onderwijsbehoefte. De meeste leerlingen kunnen worden voorzien in hun onderwijsbehoefte door middel van het basisaanbod binnen de school. Sommige leerlingen hebben bijzondere onderwijsbehoeften, dit kan zijn omdat ze bijv. meer tijd nodig hebben om de stof eigen te maken of omdat ze maar weinig uitleg nodig hebben om hele grote leerstappen te kunnen maken. Verschillen ontstaan door verschillen in intelligentie, sociale- en emotionele ontwikkeling, lichamelijke condities, motorische ontwikkeling, werkhouding etc. Wij hebben als taak om ons onderwijs zo in te richten dat elk kind zo goed mogelijk tot zijn/haar recht komt, ongeacht de verschillende ontwikkelmogelijkheden van onze leerlingen. Onze schoolvisie ligt ten grondslag aan het handelingsgericht werken.

Identiteit-missie-visie basisschool de Meent:

Identiteit

De Meent gaat bij het geven van onderwijs uit van de gelijkwaardigheid van alle levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen voor het onderwijs, waarbij de normen- en waardeoverdracht erop is gericht dat de leerling een levensbeschouwing kan opbouwen en van daaruit een eigen inbreng kan hebben, een en ander met respect voor de levens- en maatschappijbeschouwing van anderen.

Missie

Uitgaande van het bijzonder neutrale karakter van de school en de uniciteit van elk kind, willen we kinderen een prettige schooltijd geven en hen wijzer, vaardiger en zelfstandiger maken. De Meent streeft de grootst mogelijke openheid en overleg tussen alle betrokkenen na.

Visie

Het is de taak van de school om het kind voor te bereiden op de maatschappij van morgen door een harmonische ontwikkeling te bewerkstelligen van relatie, competentie en autonomie.

Dit leidt tot de volgende uitgangspunten/voornemens:

1. Kind centraal stellen en niet de leerlijnen
2. Tegemoet komen aan de behoeftes/talenten van kinderen
3. Uitgaan van de mogelijkheden en talenten van de leerlingen en van de leerkrachten
4. De kwaliteiten van de leerkrachten benutten en die kwaliteiten ook verbeteren
5. Het is het kind wat je hebt en daar doe je alles voor om het te ontwikkelen
6. Je gaat op zoek naar de mogelijkheden bij ieder kind

Deze visie is een belangrijk uitgangspunt om het handelingsgericht werken verder vorm te geven.

2. Niveaus van ondersteuning

Het totaal aan ondersteuning verdelen we in een vijftal niveaus gericht op de sociaal emotionele ontwikkeling en de leerontwikkeling van kinderen. Het omvat de maatregelen die de school neemt om de leeropbrengst van een leerling zo hoog mogelijk te maken. Het spreekt voor zich dat het ene kind andere onderwijsbehoeften heeft dan het andere. We streven er naar iedere leerling het onderwijsaanbod te geven waar hij/zij behoefte aan heeft. De verschillende niveaus van ondersteuning zijn met elkaar verbonden; ze sluiten op elkaar aan. De school garandeert op deze manier dat alle kinderen een zo optimaal mogelijk ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. De aansluiting met het handelingsgericht werken kunnen we schematisch als volgt weergeven:

	niveaus van ondersteuning	HGW
Basis	Niveau 1- 2 Goed gedifferentieerd onderwijs in de groep.	Cyclus handelings- en opbrengstgericht werken door de leraar Groepsbesprekingen Groepsplannen Leerlingbespreking leerkracht-bouw (collegiale consultatie)
Extra ondersteuning	Niveau 3- 4: Met ondersteuning van interne en externe deskundige(n), werken met een arrangement.	Leerlingbespreking intern: Leerkracht – KO Bespreking in het SOT (schoolondersteuningsteam) Leerkracht- ouders- orthopedagoog-gemeente(CMD)- GGD- KO Groeidocument en OPP invullen
Verwijzing	Niveau 5: verwijzing SBO of (V)SO	Groeidocument invullen, Triade met verwijzende school, ontvangende school en ouders. Aanvragen TLV → verwijzing SO-SBO

Basisondersteuning:	Extra ondersteuning:
Handelingsgericht werken; goed gedifferentieerd en planmatig aanbod. Compacten en verrijken op basis van onderwijsbehoeften → dit is verwerkt in groepsplannen. - Werken met referentieniveaus, vanuit doelen - LB-leerkrachten: • Lees/taalspecialist • ICT • Specialist HB/MB • Nog in ontwikkeling: rekenspecialist • Anti-pestcoördinator • Kwaliteitsondersteuner	Er wordt gekeken wat de leerling nodig heeft. Er wordt een passend arrangement gemaakt. Centrale vraag: Wat heeft dit kind nodig? Wat heeft de leerkracht nodig om het arrangement uit te voeren? Op basis van de IVO - velden wordt hier antwoord opgegeven: - Hoeveelheid aandacht en tijd - Onderwijsmaterialen - De ruimtelijke omgeving - De expertise vanuit het SWV

3. Handelingsgericht werken op de Meent

Handelingsgericht werken (HGW) draait vooral om kijken naar kinderen, naar leerstijlen en interesses, drijfvermogen. De consequenties die dit heeft voor het aanbod, de houding en het handelen van de leerkracht moeten realistisch, uitvoerbaar zijn en planmatig, door HGW systematisch uit te voeren. De leerkracht doorloopt drie keer per jaar de cyclus HGW met de bijbehorende stappen. Hieronder volgt een schematisch overzicht van deze stappen.

3.1. Handelingsgericht werken in de groep

3.1.1 Systematisch en actueel de vorderingen en ontwikkeling van leerlingen volgen (niveau 1-2 = basisondersteuning)

1. Leraren nemen systematisch en regelmatig (methodeonafhankelijke en methodegebonden) toetsen af om de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen te volgen. Leraren van groep 1-2 observeren en registreren.
2. Leraren analyseren en interpreteren de observatie en toetsresultaten teneinde zicht te krijgen op de opbrengsten van hun onderwijs en op het ontwikkelingsperspectief en de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
3. Leraren observeren de interacties tussen en met leerlingen en de effecten van hun onderwijsaanbod.

4. Leraren voeren gesprekken met kinderen om vanuit hun perspectief zicht te krijgen op hun onderwijsbehoeften en om hen actief te betrekken bij hun ontwikkeling en mede-eigenaar te maken van de aanpak. *
5. Leraren voeren gesprekken met ouders om vanuit hun perspectief zicht te krijgen op de onderwijsbehoeften van hun zoon/dochter en om, passend bij de mogelijkheden van de ouders, met hen samen te werken rondom de ontwikkeling van hun kind. *
6. Leraren verzamelen, analyseren en interpreteren systematisch gegevens over leerlingen ten aanzien van hun sociaal-emotionele ontwikkeling en werkhouding/taakaanpak, teneinde in pedagogisch opzicht zicht te krijgen op hun onderwijsbehoeften.
7. Leraren brengen bij het verzamelen van gegevens over leerlingen niet alleen hun belemmerende factoren in kaart, maar ook hun mogelijkheden, talenten, positieve kwaliteiten en stimulerende factoren, zowel ten aanzien van de basisvaardigheden taal en rekenen als de werkhouding/taakaanpak en sociaal-emotionele ontwikkeling.*
8. De leraren verzamelen en ordenen bovenstaande gegevens van alle leerlingen in één of meerdere (digitaal) groepsoverzicht(en).

* Indicator 4, 5 en 7 behoren tot de grondhouding van elke leerkracht en zijn tenminste van toepassing op leerlingen die extra aandacht nodig hebben.

3.1.2 Leerlingen signaleren die extra aandacht nodig hebben (niveau 2 = basisondersteuning)

9. Leraren signaleren op basis van de verzamelde gegevens vroegtijdig leerlingen die de komende periode extra instructie, ondersteuning en/of begeleiding nodig hebben om de gestelde doelen te bereiken, dan wel excellente leerlingen die extra uitdaging nodig hebben om aanvullende doelen te bereiken.
10. Leraren signaleren leerlingen die qua gedrag, sociaal-emotionele ontwikkeling en werkhouding extra aandacht nodig hebben.
11. Leraren maken bij het signaleren van leerlingen gebruik van standaarden, criteria en ijkpunten die in school afgesproken zijn ten aanzien van de (leer)ontwikkeling van leerlingen.
12. Leraren onderzoeken proactief welke doelen en cruciale leermomenten de komende periode aan bod komen en signaleren op basis van de verzamelde gegevens welke leerlingen extra instructie, ondersteuning en begeleiding nodig hebben bij het behalen van deze doelen en het passeren van deze cruciale leermomenten.

3.1.3 De onderwijsbehoeften van leerlingen benoemen (niveau 1-2 = basisondersteuning)

13. Leraren stellen op basis van de verzamelde gegevens in het groepsoverzicht de onderwijsbehoeften van leerlingen vast.
14. Leraren benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen zodanig dat zij concreet richting geven aan het handelen van de leraar.
15. Leraren besteden bij het benoemen van de onderwijsbehoeften ook aandacht aan het gedrag, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de werkhouding van de leerlingen. Ze bespreken leerlingen wanneer daar behoeften aan is, met collega's in het paralleloverleg. Wanneer meer nodig is, kan de leerling ook met de kwaliteitsondersteuner besproken worden. De kwaliteitsondersteuner beslist in overleg wat het beste aansluit bij de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht.

3.1.4 Het onderwijs afstemmen op verschillen in onderwijsbehoeften tussen leerlingen (niveau 1-2 = basisondersteuning)

16. Leraren stemmen hun instructie, aanbod, verwerking en onderwijstijd af op de verschillen in ontwikkeling en onderwijsbehoeften tussen leerlingen.
17. Leraren clusteren op basis van de in het groepsoverzicht verzamelde gegevens op een effectieve en haalbare manier leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften, op een wijze waarin op basis van de gestelde doelen een goede instructie en een goede afstemming van het onderwijs op leerinhouden, verwerkingsopdrachten en onderwijstijd gewaarborgd zijn. *

3.1.5 Doelgericht het groepsplan opstellen (niveau 1-2 = basisondersteuning)

18. Leraren stellen, met als onderlegger het groepsoverzicht, voor de komende periode op basis van de onderwijsbehoeften van de leerlingen en de gekozen clustering een groepsplan op, waarin voor een nader te specificeren periode het aanbod aan de leerlingen van de weer en meer groep beschreven staat. Leraren van groep 1-2 verwerken deze doelen in de themavoorbereiding. Zij werken vanuit de doelen die gesteld zijn.
19. Leraren hebben in het groepsplan op basis van hoge verwachtingen van de (leer)ontwikkeling van leerlingen de doelen concreet, meetbaar, realistisch en uitdagend/stimulerend beschreven. Leraren maken hierbij gebruik van leerlijnen en hebben zicht op cruciale leermomenten in de leerlijn.
20. Leraren geven (per instructiegroep) bij de 'inhoud' van het groepsplan leerstof aan die aansluit bij de gestelde doelen en de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De leraren van groep 1-2 verwerken dit in het thematische aanbod.
21. Leraren geven bij de 'methodiek/aanpak' in het groepsplan/themavoorbereiding aan welke (extra) instructie, welke (extra) begeleiding zij geven en hoe zij daarbij gebruik maken van motiverende en activerende werkvormen.

22. Leraren geven bij de 'organisatie' in het groepsplan aan hoeveel tijd zij per week in het rooster ingepland hebben voor het uitvoeren van het groepsplan, hoe vaak per week groepje(s) leerlingen extra instructie en begeleiding ontvangen en hoeveel extra onderwijstijd zij daarbij in het rooster krijgen.
23. Leraren geven (per instructiegroep) bij de 'evaluatie' in het groepsplan aan op welke wijze zij willen gaan evalueren of de gestelde doelen bereikt zijn en hoe daarbij de leerlingen betrokken worden.
24. Leraren stellen (incidenteel), als een leerling een bijzonder aanbod nodig heeft dat zich niet laat specificeren in een groepsplan, doelgericht een (tijdelijk) individueel handelingsplan op. Ouders zijn betrokken bij het opstellen en evalueren van dit plan.

3.1.6 Het groepsplan uitvoeren (niveau 1-2 = basisondersteuning)

25. Leraren maken gebruik van het groepsplan/themavoorbereiding. Dit is een werkdocument welke op de server staat en in de klassenmap zit.
26. Leraren baseren doelgericht hun dag- of weekplanning op het groepsplan/themavoorbereiding.
27. Leraren stemmen bij de uitvoering van het groepsplan hun instructie, begeleiding en verwerking af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen en houden leerlingen taakbetrokken en gemotiveerd.
28. Leraren besteden tijdens de uitvoering van het groepsplan op een effectieve wijze de geplande onderwijstijd en bieden indien nodig (groepjes) leerlingen extra onderwijstijd aan. De leraar maakt effectief gebruik van alle ondersteuning die hem in de klas vanuit de schoolorganisatie geboden wordt.
29. Leraren houden tijdens de uitvoering van het groepsplan de voortgang bij en stellen indien nodig het groepsplan tussentijds bij.
30. Tijdens de uitvoering van de groepsplannen vinden regelmatig klassenbezoeken plaats door de kwaliteitsondersteuner en/of leidinggevenden, teneinde zicht te hebben op en/of de leraren te begeleiden bij het doelgericht uitvoeren van het groepsplan en bij het afstemmen van hun instructie, aanbod, onderwijstijd en klassenmanagement op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

3.1.7 Het groepsplan evalueren (niveau 1-2 = basisondersteuning)

31. Leraren geven na afloop in de kolom 'evaluatie' van het groepsplan aan of de gestelde doelen bereikt zijn. Leraren van groep 1-2 evalueren het thema en de gestelde doelen.
32. Leraren reflecteren op de uitvoering van het groepsplan en gaan na welke aanpassingen de komende periode nodig zijn. Leraren van groep 1-2 passen de doelen aan waar nodig en nemen deze mee in de nieuwe themavoorbereiding.
33. Leraren reflecteren in relatie tot hun instructie, aanbod, verwerking en onderwijstijd op wat de resultaten en opbrengsten van het groepsplan zijn.
34. De evaluatie wordt besproken met de kwaliteitsondersteuner. Wanneer er sprake is van een ondersteuningsbehoefte van de leerkracht, zal deze worden vastgelegd en vervolgstappen worden bepaald.

3.1.8 Leerlingenbesprekingen in bouw (niveau 1-2 basisondersteuning)

35. Voorafgaand aan de leerlingenbespreking vindt een gesprek met de ouders plaats en worden hun verwachtingen en vragen in kaart gebracht (zie bijlage). Dit doet de leerkracht. Daarna wordt gekeken welke leerlingbespreking(bouw of met KO) passend is voor de ondersteuningsvraag.
36. Tijdens de leerlingenbespreking worden de specifieke onderwijsbehoefte van de leerling vastgesteld en nagegaan hoe de leraar in een groepsplan en/of individueel handlingsplan hieraan tegemoet komt. Er worden afspraken gemaakt over het evalueren of de gestelde doelen bereikt zijn.
37. Na afloop van de leerlingenbespreking vindt een gesprek met de ouders plaats over wat de bevindingen zijn, welke besluiten en afspraken gemaakt zijn en op welke wijze school en ouders kunnen samenwerken.

3.1.9 Leerlingenbesprekingen in het SOT overleg (niveau 3-4 extra ondersteuning)

38. Voorafgaand aan de leerlingenbespreking in het SOT overleg worden de ouder gevraagd het deel ouders op het formulier (zie bijlage) in te vullen. De leerkracht vult het deel van de school in. Deze informatie wordt gedeeld met de desbetreffende betrokkenen. Dit doet de leerkracht
39. De expertise van externe partners wordt ingeroepen teneinde de vraag van een leerling, leraar en/of ouders te kunnen beantwoorden. School onderhoudt hiertoe een structurele samenwerking met externe partners in onderwijs en daarbuiten. *
40. Tijdens de bespreking worden de specifieke onderwijsbehoefte van de leerling vastgesteld of gemonitord en nagegaan hoe de leraar in een groepsplan en/of OntwikkelingsPerspectief Plan (zie bijlage) hieraan tegemoet komt. Er worden afspraken gemaakt over de begeleiding, de doelen en het evalueren of de gestelde doelen bereikt zijn.

* vanuit transitie jeugdzorg is de gemeente Waalre gaan werken met het CMD (centrum maatschappelijke deelname) en is er een generalist aangewezen waarmee contact opgenomen kan worden. De GGD is op afroep beschikbaar.

3.1.10 Diagnostiek en behandeling door externe hulpverlening in goede afstemming met school en ouders (niveau 3-4 extra ondersteuning)

Tijdens het SOT(schoolondersteuningsteam) overleg wordt de verdere begeleiding (arrangement) van de leerling met speciale onderwijsbehoeften besproken. De doelen en afspraken worden vastgelegd in het ontwikkelingsperspectief plan. De contacten verlopen vanaf dit moment via de kwaliteitsondersteuner. Zij onderhoudt contacten met de orthopedagoog, ouders en leerkracht. Er vinden meerdere voortgangsgesprekken plaats om de ontwikkeling van het kind te volgen.

3.1.11 Verwijzing naar het SBO

De school organiseert een triade: verwijzende school, ouders en ontvangende school bij verwijzing naar S(B)O. TLV SBO wordt formeel aangevraagd bij het SWV, gebruikmakend van het groeidocument.

4. Procedure m.b.t. de ondersteuning (zie bijlage stroomschema)

Zoals beschreven bij de niveaus van ondersteuning roepen wij als school de ondersteuning in van collega's of deskundigen buiten de school wanneer er sprake is van speciale onderwijsbehoeften bij een leerling. Belangrijk is het komen tot handelingsgerichte diagnostiek die past bij de specifieke werkwijze van onze school. Hierbij is een specifieke afstemming tussen de externe deskundige, de leerkracht en de kwaliteitsondersteuner essentieel.

Hieronder staat de procedure schematisch weergegeven:

WAT	OMSCHRIJVING	AANWEZIG	N*
1. Groepsbespreking KO - leerkracht	De groep wordt besproken en er vindt een clustering plaats van onderwijsbehoeften van leerlingen. Wanneer er zorg blijft rondom een leerling, volgt er een leerlingbespreking. Welke leerlingbespreking het beste past, wordt in overleg met de kwaliteitsondersteuner bepaald.	kwaliteitsondersteuner groepsleerkracht	1-2
2. leerlingbespreking: - Bouw-lkr - KO-lkr	Bouw-leerkracht: De ondersteuningsvraag van de leerkracht over de desbetreffende leerling leent zich voor de leerlingbespreking binnen het bouw. De leerkracht bereidt de bespreking voor m.b.v. het formulier (zie bijlage). De leerling wordt volgens de incident methode besproken onder leiding van de kwaliteitsondersteuner en/of teamleider (ouders worden op de hoogte gebracht) na de bespreking volgt er een terugkoppeling naar ouders. KO-leerkracht De ondersteuningsvraag van de leerkracht vraagt om een leerling-bespreking met de kwaliteitsondersteuner. Voorafgaand aan deze leerling-bespreking verzamelt de leerkracht actuele gegevens over de vorderingen en de ontwikkeling van een leerling en de specifieke ondersteuningsvraag van de leerkracht. Ouders worden op de hoogte gebracht van deze bespreking en de mogelijke acties die hieruit voortvloeien: • Consultatie externe deskundigen • Consultatie interne deskundigen • Bespreken in het SOT	Kwaliteitsondersteuner Groepsleerkracht Team Kwaliteitsondersteuner Groepsleerkracht	2-3

3. inbrengen leerling in SOT (school-ondersteunings-team overleg)	Het aanmeldingsformulier SOT overleg (zie bijlage) wordt ingevuld. Wat is er nodig voor deze leerling? School krijgt extra middelen om te kunnen voorzien in de onderwijsbehoeften.	Kwaliteitsondersteuner Leerkracht Ouders Externen: — CMD (generalist bij de Gemeente Waalre) — GGD — AB — Orthopedagoog	3-4
4. Aanvragen toelaatbaarheidsverklaring (CT)	Er wordt een toelaatbaarheidsverklaring (SO/SBO) aangevraagd voor de leerling bij het SWV De Kempen.	<i>Directeur</i> <i>KO-er</i> <i>SWV</i>	5

5. Wat verwachten wij van de school ten aanzien van de ondersteuning?

5.1 Leerlijnen en leerlingvolgsysteem

1. In school zijn gerelateerd aan de kerndoelen en referentieniveaus vanaf groep 1 t/m 8 doorgaande leer- en/of ontwikkelingslijnen aanwezig waarmee leraren doelgericht hun onderwijs plannen en evalueren.
2. In school is vanaf groep 1 t/m 8 een samenhangend leerlingvolgsysteem van genormeerde instrumenten en procedures aanwezig dat leraren gebruiken voor het volgen van de leervorderingen en de ontwikkeling van de leerlingen. Wij gebruiken hiervoor het Cito leerlingvolgsysteem en voor de sociaal emotionele ontwikkeling gebruiken we ZIEN. Alle gegevens worden ingevoerd in ParnasSys. De gegevens van Cito worden (nog) apart verwerkt in het LOVS en worden via de dult-koppeling overgezet naar ParnasSys
3. De school spreekt met ouders systematisch over de vorderingen en de ontwikkeling van hun kinderen. Dit gebeurt minimaal 2 x per jaar en er zijn 4 x per jaar voortgangsgesprekken voor de leerlingen met speciale onderwijsbehoeften.

5.2 Transparante onderwijszorg

4. Er zijn in school afspraken gemaakt over de frequentie waarin groepsoverzichten en groepsplannen opgesteld worden. De groeps- en leerlingenbesprekingen zijn opgenomen in de toetskalender. Er wordt minimaal 3 keer per jaar een groepsbespreking gedaan, 1 keer een overdrachtsbespreking en 2 twee keer een groepsbespreking waarbij een focus wordt gelegd bijv. op taal, rekenen etc. De kwaliteitsondersteuner heeft een controlerende rol in de uitvoering van de groepsplannen/afspraken. De kwaliteitsondersteuner brengt 2 keer per jaar (ronde 1 en 2 voor de groepsbespreking) een klassenbezoek waarin er gericht geobserveerd wordt. Deze observatie wordt besproken met de leerkracht.
5. De onderwijszorg in school wordt gecoördineerd door de kwaliteitsondersteuner. De kwaliteitsondersteuner beschikt over voldoende competenties, is voldoende gefaciliteerd en heeft een coachende rol naar leraren.
6. De kwaliteitsondersteuner leidt de groeps- en leerlingenbesprekingen in school. De KO-er is verantwoordelijk voor het monitoren van de afspraken. De KO-er is verantwoordelijk voor de eventuele aanmelding bij het S.O. / S.B.O of de beslissing voor een doublure.
7. De kwaliteitsondersteuner voert overleg met de directeur over de onderwijszorg in school en de condities in school. Samen kijken zij wat er nodig is om tot een goede uitvoering te komen van het zorgbeleid.
8. De stappen, procedures en beslismomenten in de onderwijszorg zijn transparant en vastgelegd in de onderwijszorgstructuur en jaarplanning van school.
9. Er is dossiervorming volgens wettelijke regels. Ouders hebben inzage in het dossier. (zie

kwaliteitshandboek voor de geldende afspraken)

10. De school werkt in de regio structureel samen met externe partners in onderwijs en zorg ten aanzien van ondersteuning van de leerling, leraar, ouders en school.

5.3 Professionalisering

11. Leraren beschikken over competenties om de stappen uit de cyclus handelingsgericht werken uit te voeren en werken continue aan hun handelingsbekwaamheid en competenties. Leraren reflecteren op hun handelen, staan open voor feedback en maken gebruik van (collegiale) ondersteuning. Leerkrachten zijn verantwoordelijk voor hun eigen professionalisering. Om goed zicht te houden op de begeleidings- leervragen van de leerkrachten, is reflectie een belangrijk instrument. Leerkrachten beschrijven hun eigen ontwikkeling in een persoonlijk ontwikkelingsplan. Daaruit komen leervragen naar voren. Binnen het MT wordt gekeken in overleg met de leerkracht welke interventie mogelijk is:
  - **Begeleiding door de teamleider**
  - **Coaching/ondersteuning door de kwaliteitsondersteuner**
  - **Collegiale consultatie**
  - **Scholing**
12. Wanneer het onderwijsaanbod in de groep niet op niveau 1 is, zal de leerkracht hierop feedback krijgen door de teamleider/kwaliteitsondersteuner. Er zal dan gekeken worden in overleg met de directie wat er nodig is om het onderwijsaanbod op niveau 1 te krijgen.
13. Leraren krijgen de mogelijkheid competenties te ontwikkelen gericht op uitvoering van het handelingsgericht werken met groepsplannen en worden hierin gestimuleerd en gefaciliteerd.
14. De kwaliteitsondersteuner werkt continue aan zijn/haar competenties om leraren adequaat te begeleiden bij het uitvoeren van de cyclus handelingsgericht werken.

6. Planning

Om de cyclus van het handelingsgericht werken in een schooljaar vorm te geven, is een goede planning van wezenlijk belang. Hieronder vind je een voorstel van een jaarplanning. Het is de bedoeling dat deze planning opgenomen wordt in de toetskalender (zie bijlagen), zodat leerkrachten weten wat er van hen verwacht wordt.

6.1 Jaarplanning:

In het onderstaande schema zijn voor een schooljaar de activiteiten, bijbehorende doelen, voorbereidingsactiviteiten en verantwoordelijke uitvoerders aangegeven.

Tijdstip	Activiteit	Doel	Vorbereiding/Uitvoering/Follow-up	Deelnemers
Start schooljaar	KO-MT overleg Overzicht leerlingen extra ondersteuning.	Terugblik vorig schooljaar. Vaststellen algemene lijn in uitkomsten van groepsbesprekingen ter evaluatie van schoolontwikkeling en/of beleid. Het overzicht van leerlingen in de extra ondersteuning wordt besproken.	KO heeft de bijeenkomst schriftelijk voorbereid aan de hand van: - Overzicht leerlingen met speciale onderwijsbehoeften - Gegevens eindopbrengsten - Kwaliteitsondersteuner en directeur/teamleiders noteren bespreekpunten	Kwaliteitsondersteuner, TL- directie
	Start groep	Leerkrachten van de vorige groep hebben onderwijsbehoeften van de groep duidelijk geformuleerd in het groepsoverzicht. Huidige leerkrachten vertalen dit naar de dagelijkse onderwijspraktijk en gaan meteen aan de slag waar de vorige leerkracht gebleven was.	- leerkracht controleert of gemaakte afspraken nagekomen worden.	Kwaliteitsondersteuner en leerkracht
September	Groeps bespreking 1	Komen tot een nieuw groepsplan werkervaringen met de groep, signaleringsinstrument ZIEN, bevindingen vorige leerkracht.	- Kwaliteitsondersteuner voert bij alle leerkrachten een klassenbezoek uit - Leerkracht interpreteert beschikbare toetsgegevens ter reflectie op komende periode - Kwaliteitsondersteuner plant groepsbespreking en bereidt deze voor - Leerkracht stelt na groepsbespreking definitief groepsplan op.	Kwaliteitsondersteuner en leerkracht
Januari	KO-MT overleg	Vaststellen algemene lijn in uitkomsten van M toetsen. Aanvullende conclusies en acties worden vastgelegd	Kwaliteitsondersteuner heeft de bijeenkomst schriftelijk voorbereid aan de hand van: - Gegevens tussenopbrengsten.	Kwaliteitsondersteuner en directeur

Februari/maart	Groepsbespreking 2	- Terugkijken naar de voorliggende periode: zijn doelstellingen gehaald? - Vooruitkijken naar komende periode om tot nieuw (didactisch) groepsplan te komen	- Leerkracht interpreteert beschikbare toetsgegevens ter reflectie op voorliggende periode - Leerkracht maakt concept groepsplan op basis van de reflectie op groepsplanperiode 1 - Kwaliteitsondersteuner plant groepsbespreking en bereidt deze voor - Leerkracht maakt na groepsbespreking groepsplan 2 definitief.	Kwaliteitsondersteuner en leerkracht
Eind maart	KO-MT overleg: Schoolzelf-evaluatie Evaluatie groepsbespreking Vaststellen streefdoelen volgend schooljaar	<i>De trends in LVS-toetsen over de afgelopen 4 jaar zijn systematisch in kaart gebracht, vastgelegd en besproken ter evaluatie van de schoolontwikkeling en gevoerd beleid. Hierbij zijn conclusies en vervolgacties vastgelegd</i>	Kwaliteitsondersteuner heeft de bijeenkomst schriftelijk voorbereid. Trendanalyses uit het LOVS/ParnasSys zijn uitgedraaid en verwerkt in de management rapportage - Alle deelnemers hebben het rapport vooraf gelezen	Kwaliteitsondersteuner en MT
April	Rapportage aan bestuur	De school legt verantwoording af over behaalde resultaten gekoppeld aan gevoerd onderwijsinhoudelijk beleid en legt nieuwe streefdoelen voor	De directeur heeft het rapport 'schoolzelfevaluatie' aangevuld op basis van de bespreking in maart en dit aan het bestuur overhandigd.	Directeur
Mei/juni	Groepsbespreking 3	Terugblik op voorliggende periode: - Afspraken nagekomen? - Streefdoelen behaald? - Effecten van evt. handelingsplannen? - OPP	- Checken stand van zaken handelingsplannen - Leerkracht maakt conceptplan voor de overdracht op basis van reflectie op de groepsplan periode 2. - Evalueren OPP. - Toezien op overdracht van gegevens door leerkrachten m.b.v. overdrachtsplan.	Kwaliteitsondersteuner leerkrachten

7. Werken met groepsplannen op basisschool de Meent

Hieronder de concretisering van wat bovenstaand in tabellen beschreven is.

7.1 Groepsplanperiodes

Op basisschool De Meent is een schooljaar verdeeld in twee groepsplanperiodes, te weten:

Periode 1: start schooljaar tot eind februari

Periode 2: begin maart tot eind schooljaar

Gedurende elke periode wordt er gewerkt met een groepsplan dat bij aanvang van de periode gereed is. Bij aanvang van groepsplanperiode vindt daarom een groepsbespreking plaats waarin wordt teruggekeken op de doorlopen periode en vooruitgekeken naar de komende periode. De leerkracht heeft ter voorbereiding op de groepsbespreking LVS-informatie van zijn/haar groep, op basis o.a. van deze informatie een eerste invulling van het komende groepsplan gemaakt of het afgeronde groepsplan geëvalueerd.

7.2 Groepsplannen

Voor het invullen van behoeften van de basisgroep is afgesproken dat alleen groepsspecifieke behoeften die niet vastliggen in beleid of in de methode worden vermeld. De invulling van de subgroepen vindt plaats op basis van LVS-informatie aangevuld met resultaten uit methodegebonden toetsen en observaties van de leerkracht. De huidige invulling van de groepsplannen (themaplanning) in de onderbouw is gebaseerd op LVS-informatie en protocoltoetsen dyslexie voor groep 1 en 2 en met kerntoets informatie uit Veilig Leren Lezen voor groep 3.

De invulling van de groepsplannen wordt steeds door de kwaliteitsondersteuner getoetst aan de 'checklist groepsplan' met als doel: evalueren van de kwaliteit van elk groepsplan, evalueren en bijstellen van de vorm en invulafspraken. Reflectievragen hierbij zijn:

- Wordt het groepsplan gezien als een *groepsplan* en werkt het zo (dit is het doel) of werkt het vooral als een plan voor groepen leerlingen met speciale behoeften?
- Leidt de huidige vorm van (het werken met) het groepsplan systematisch tot opbrengstverbetering of behoud van voldoende opbrengsten?

7.2.1 Didactisch groepsplan

Groep 3-8:

- Doelen die de komende periode nagestreefd worden focus ligt op de **Meer** en **Weer** groep
- Wat heeft de leerling (extra, anders) nodig om deze doelen te bereiken?

Wat is hiervoor nodig?

Belangrijk dat er aandacht is voor het positieve, zoeken naar de sterke kanten van het kind, ouders en de leerkracht.

- Wanneer gaat het wel goed?
- Positieve kenmerken:
  - Verhoogd gevoel van competentie leerling, leerkracht en ouders
  - Motivatie neemt toe
  - Benutten in de aanpak, maar de aanpak effectiever.
- Goed zicht op leerlijnen
- Inzicht in cruciale momenten
- Vaardigheid in aanpassen didactiek -> directe instructiemodel

Groep 1-2:

- Leerkrachten maken gebruik van eigen themaplanning formulier waar de doelen op staan.

7.3 Analyse leerresultaten voorafgaand aan de groepsbespreking

Uitvoering

- De reflectie op groepsniveau vindt plaats tijdens de groepsbesprekingen.
- De KO-er maakt de overzichten voor rekenen, spelling, technisch¹ en begrijpend lezen en geeft die aan de leerkrachten.
- De KO-er stelt na de groepsbespreking een beknopt verslag op van resultaten en aandachtspunten per leerjaar/groep. Deze worden in het MT besproken.

Inhoud analyse op groepsniveau

Dwarsdoorsneden toetsresultaten van dit en het vorige toets-moment (Cito: schoolresultaten dwarsdoorsnede). Deze figuren vormen een meer gedetailleerde uitwerking van de laatste punten in de figuren die hierboven bij 'algemeen beeld, tussenopbrengsten' zijn aangegeven.

Beoordeling: Per toetsgebied: Hoe ontwikkelt de groep zich op dit gebied?

- Leerkrachten vergelijken de ontwikkeling in scores met de in het groepplan gestelde doelen. Behaald ja/nee? In welke mate?
- Leerkrachten zetten de scores af tegen de gehanteerde norm². Behaald of niet behaald? In welke mate?
- Het uitwerken van deze beoordeling vormt een evaluatie op grote lijnen van het groepsplan. Deze wordt waar nodig aangevuld met evaluatie op individueel niveau. Tevens vormt deze evaluatie de basis voor de doelstellingen in het nieuwe groepsplan.

Inhoud analyse op leerling niveau:

Toetsresultaten individuele leerlingen hele groep: huidige en vorige toets moment (ParnasSys/Cito: groepsoverzicht historie). Deze figuren vormen een meer gedetailleerde uitwerking van de uitdraai van dwarsdoorsneden.

Beoordeling:

- Leerkrachten vergelijken de ontwikkeling van scores individuele scores met de in het groepplan gestelde doelen. Behaald ja/nee? In welke mate? Hiervoor kan ter aanvulling worden gekeken naar groei van individuele vaardigheid (ParnasSys leerling-resultaten groepsprofiellijst, er kan ook gekeken worden naar het ontwikkelingsoverzicht).
- Leerkrachten zetten de scores af tegen de gehanteerde normen (hoge C-score/III of hoger bij 75%-norm) Behaald of niet behaald?

7.4   *Uitvoering van de groepsbespreking*

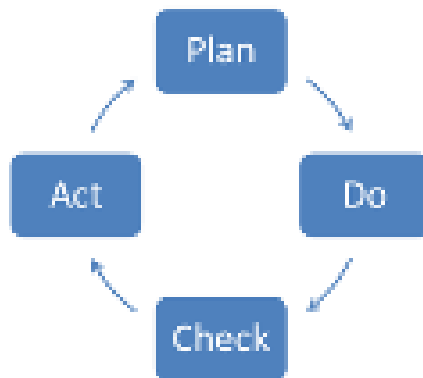
De leerkracht wordt door de kwaliteitsondersteuner uitgenodigd voor een groepsbespreking. De groepsbesprekingen worden zo efficiënt mogelijk uitgevoerd en duren doorgaans zo'n 60 minuten per bespreking.

7.5   *Follow-up groepsbespreking*

Het groepplan wordt na afronding van de groepsbespreking verder uitgewerkt door de leerkracht. Kwaliteitsondersteuner komt observeren of het de leerkracht lukt om in de klas het groepplan uit te voeren.

- Leerkrachten stellen een OPP op voor leerlingen die extra ondersteuning krijgen
- Leerkrachten evalueren het OPP

8. Evaluatie

Twee keer per jaar wordt de kwaliteit gemonitord en de onderwijsopbrengsten met het team besproken. De specifieke doelen m.b.t. handelingsgericht werken, groepsplannen en groepsoverzichten worden hierin ook geëvalueerd, de effecten van de ondersteuning worden besproken en nieuwe doelen worden gesteld. Deze planmatige cyclus is de rode draad van ons handelen.